

Sygn. akt VI GC 101/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym

Przewodniczący SSO Zbigniew Krepski

Protokolant sekr. sąd. Małgorzata Barabasz

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w G.

przeciwko K. B.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty

I uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 19 grudnia 2014 r., sygn. akt VI GNc 414/14:

- 1) w zakresie zasądzonej kwoty 17.039,36 zł (siedemnaście tysięcy trzydzieści dziewięć złotych trzydzieści sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 listopada 2014 r. do dnia zapłaty i w tej części postępowanie umarza,
- 2) w zakresie zasądzonej kwoty 3.600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 listopada 2014 r. do dnia zapłaty i w tej części powództwo oddala,
- 3) w całości w zakresie zasądzonych kosztów procesu,

II utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 19 grudnia 2014 r., sygn. akt VI GNc 414/14, w pozostałej części w zakresie kwoty 27.709,23 zł (dwadzieścia siedem tysięcy siedemset dziewięć złotych dwadzieścia trzy grosze),

III zasądza od pozwanego K. B. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w G. kwotę 4.192,30 zł (cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt dwa złote trzydzieści groszy) tytułem części kosztów procesu

Sygn. akt VI GC 101/15

UZASADNIENIE

Pozwem w postępowaniu nakazowym złożonym w dniu 25 listopada 2014 r. (v. pieczętka prezentaty na pozwie) powód (...) sp. z o.o. w G. domagał się zasądzenia od pozwanego K. B. z weksla kwoty 133.689,98 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu (k.2-4).

W uzasadnieniu pozwu powód twierdził, że pozwany celem zabezpieczenia jego należności wynikających z faktur VAT za zakupiony towar wystawił weksel własny in blanco na zlecenie powoda, który to weksel powód miał wypełnić

na sumę odpowiadającą zadłużeniu pozwanego łącznie z odsetkami i wszelkimi kosztami. Zdaniem powoda wobec upływu terminu wymagalności wystawionych faktur VAT pozwany nie uiszczył należności i dlatego powód w dniu 7 listopada 2014 r. wypełnił weksel na kwotę 130.089,89 zł obejmującą dług główny w kwocie 130.089,89 zł oraz koszty poniesione w postępowaniu przedsądowym w kwocie 3.600,00 zł. Pozwany pomimo wezwania nie wykupił powyższego weksla (k2-4).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 19 grudnia 2014 r., sygn. akt VI GNC 414/14, Sąd Okręgowy w Toruniu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 133.689,98 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.289,00 zł tytułem kosztów procesu (k.22).

We wniesionych w terminie zarzutach od powyższego nakazu zapłaty (błędnie nazwanym sprzeciwem) pozwany zaskarżył. nakaz w części tj. co do kwoty 48.348,59 zł i w tym zakresie wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu zarzutów pozwany potwierdził zadłużenie spółki cywilnej (...), której jest współnikiem, na kwotę 85.341,39 zł z tytułu braku zapłaty za zakupiony towar wynikający z faktur VAT o numerach:

- (...)z dnia 19 marca 2014 r. (częściowo zapłacona),
- (...)z dnia 25 marca 2014 r.,
- (...)z dnia 27 marca 2014 r.,
- (...) z dnia 27 maja 2014 r.,
- oraz wystawionych not odsetkowych nr (...), (...)i(...).

Wniósł także o dowód z zeznań świadka T. B. na okoliczność potwierdzenia zgłaszanych zarzutów (k.48-49).

Powód w piśmie procesowym z dnia 20 maja 2015 r., stanowiącym odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty, cofnął pozew w części tj. co do kwoty 17.039,36 zł i zrzekł się roszczenia co do tej części, a w pozostałym zakresie podtrzymał roszczenie zawarte w pozwie. W uzasadnieniu tej odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty powód wyjaśnił, że cofnął powództwo i zrzekł się roszczenia w kwocie 6.991,57 zł wynikającego z faktury nr (...)oraz cofnął powództwo i zrzekł się roszczenia w kwocie 10.047,79 zł wynikającego z faktury nr (...). Łącznie powód cofnął powództwo i zrzekł się roszczenia w wysokości 17.039,36 zł.

Wyjaśnił też, że w zakresie zaskarżonej kwoty 48.348,59 zł domaga się zapłaty:

- za koszty factoringu z faktury (...)z dnia 5 maja 2014 r. w kwocie 20.351,96 zł i z faktury (...)z dnia 5 maja 2014 r. w kwocie 6.473,50 zł tj. łącznie 26.825,46 zł;
- za fakturę (...)w kwocie 1.509,89 zł, z faktury (...) - kwoty 3.031,43 zł, z faktury (...) - kwoty 66,23 zł, z faktury (...) - kwoty 2.873,03 zł, z faktury (...) - kwoty 799,44 zł, z faktury (...) - kwoty 38,07 zł, z faktury (...) - kwoty 187,33 zł i z faktury (...)zapłaty kwoty 20,85 zł tj. łącznie powód domagał się zasądzenia kwoty 8.526,27 zł oraz zasądzenia kosztów poniesionych w postępowaniu przedsądowym w kwocie 3.600 zł (k.68-71).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 9 lipca 2015 r. zarzucił, iż rzeczywiste zadłużenie spółki (...) wobec powodowej spółki wynosi na dzień 8 lipca 2015 r. kwotę 80.341,39 zł. W uzasadnieniu tego pisma procesowego wskazał natomiast na inną kwotę zadłużenia wynoszącą 80.576,96 zł. Pozwany podniósł też szereg nowych zarzutów dotyczących nieprawidłowości z rozliczeniem płatności, w tym korekt ceny oraz zakwestionował naliczanie kosztów faktoringu twierdząc, że ani on ani jego współnik nie wyrażali zgody na ponoszenie kosztów faktoringu (k.92-97).

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Powód (...) sp. z o.o. w G. prowadzi działalność gospodarczą polegającą m.in. na produkcji i sprzedaży hurtowej obuwia.

Z kolei pozwany K. B. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży detalicznej obuwia i wyrobów skórzanych w Salonie (...) w T.. Działalność ta prowadzona jest w formie spółki cywilnej, której współnikami są pozwany K. B. oraz jego brat T. B..

Dowód:

- odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców nr KRS (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. (k.7-11),
- wydruk z Centralnej Ewidencji i informacji o Działalności Gospodarczej RP z dnia 11 lutego 2015 r. (k.37),
- zeznania świadka T. B. (k.135, 00:01:46-00:27:11)

Jest poza sporem, że strony pozostawały w stosunkach handlowych od co najmniej 2010 r. Współpraca ta polegała na zakupie obuwia od powodowej spółki przez pozwanego. Ze strony powodowej spółki z pozwanym współpracował jej przedstawiciel Ł. R. (1), który przyjmował zamówienia od klientów, w tym od pozwanego. Zamówienia były składane na dwustronnych drukach handlowych; na pierwszej stronie zamówienia były wpisywane dane kontrahenta, rodzaj zamawianego towaru, ceny, modele, rozmiarówki, a na drugiej stronie zamówienia były wydrukowane Ogólne Warunki Sprzedaży, przy czym klient zawsze podpisywał tylko pierwszą stronę zamówienia.

Dowód :

- zeznania świadka M. S. w sprawie sygn. akt VI GC 58/15, k.160v-2161v., 00:08:10-00:42:20),
- zeznania świadka Ł. R. (1) w sprawie sygn. akt VI GC 58/15, k.161v-162v, 00:44:37-01:10:05),
- odpisy zamówień wraz z Ogólnymi Warunkami Sprzedaży (k.73-74, k.75-76 i k.77-78)
- zeznania świadka T. B. (k.13500:01:46-00:27:11)

Zgodnie z pkt 3.11 Ogólnych Warunków Sprzedaży kupujący korzystający z linii faktoringowej wyrażał zgodę na pokrycie kosztów związanych z nieterminową zapłatą faktur należnych faktorowi; przy czym odnośnie współpracy z pozwanym na początku tej współpracy koszty faktoringu ponosiła powodowa spółka. Sytuacja taka zmieniła się w związku z zaległościami płatniczymi pozwanego i powód zaczął obciążać go wszystkimi opłatami faktoringowymi. M.in. powodowa spółka obciążyła spółkę cywilną pozwanego kosztami faktoringu za rok 2012 w wysokości 20.351,96 zł wynikającej z faktury VAT (...) z dnia 5 maja 2014 r. oraz kosztami faktoringu za rok 2012 w wysokości 6.473,50 zł wynikającej z faktury VAT (...) z dnia 5 maja 2014 r.

Dowód :

- odpis zamówienia z OWS (k.73-74),
- warunki finansowania transakcji – faktoring z dnia (...) (k.118),
- warunki finansowania transakcji – faktoring z dnia (...) (k.117),
- zeznania świadka M. S. (jak wyżej),
- zeznania świadka Ł. R. (1) (jak wyżej),
- odpis faktury VAT (...) z dnia 5 maja 2014 r. (k.83),
- odpis faktury VAT (...) z dnia 5 maja 2014 r. (k.85)

W ramach współpracy w rozliczeniach stron powodowa spółka przyznawała rabat pozwanemu w sytuacji, gdy wpłaty były dokonywane w terminie; wówczas wystawiana była faktura korygująca.

Dowód:

- zeznania świadka M. S. (jak wyżej),
- zeznania świadka Ł. R. (1) (jak wyżej),
- zeznania świadka T. B. (jak wyżej)

Celem zabezpieczenia należności wynikających z niezapłaconych faktur wystawionych przez powodową spółkę za zakupiony przez spółkę cywilną Salon (...), której współnikiem jest pozwany, pozwany wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową z dnia (...)r. Weksel ten powodowa spółka wypełniła w dniu 7 listopada 2014 r. ma kwotę 133.689,98 zł.

Dowód :

- odpis deklaracji wekslowej (k.72),
- odpis wypełnionego weksla (k.6)

Wypełniony weksel obejmował należności za zakupiony towar wynikające z faktur nr (...) z dnia 19 marca 2014 r. nr (...) z dnia 25 marca 2014 r., nr (...) z dnia 27 marca 2014 r., nr (...) z dnia 27 maja 2014 r., nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...) z dnia 31 grudnia 2012 r, (...) z dnia 31 grudnia 2013 r. i nr (...) z dnia 7 listopada 2014 r., koszty faktoringu oraz koszty poniesione przez powoda z postępowaniu przedsądowym w kwocie 3.600,00 zł.

Dowód :

- okoliczność niezaprzeczona przez pozwanego

Jak wynika ze sporządzonej w sprawie sygn. akt VI GC 58/15 z powództwa (...) sp. z o.o. w G. przeciwko T. B. o zapłatę, pisemnej opinii sądowej biegłego z zakresu rachunkowości A. Z. na okoliczność rozliczeń między stronami z tytułu zakupu obuwią przy uwzględnieniu dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy jak też u stron, łączna kwota niezapłacona przez pozwanego wynosi 117.954,85 zł i składają się na nią trzy pozycje:

- niezapłacone faktury na kwotę 80.642,58 zł,
- niezapłacone faktury z tytułu faktoringu na kwotę 26.825,46 zł oraz
- niezapłacone noty odsetkowe na kwotę 10.486,81 zł.

Dowód :

- opinia sądowa w sprawie sygn. akt VI GC 58/15 (151-159)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu dowody z dokumentów urzędowych i prywatnych, z zeznań świadków M. S., Ł. R. (1) i T. B. oraz z opinii sądowej. Przy czym odnośnie dowodu z zeznań świadków M. S. i Ł. R. (1) oraz dowodu z pisemnej opinii sądowej to dowody te zostały przeprowadzone przez Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie sygn. akt VI GC 58/15 z powództwa (...) sp. z o.o. w G. przeciwko T. B. (drugi współnik spółki cywilnej Salon

(...) o zapłatę i dowody te zostały dopuszczone w niniejszej sprawie, a żadna ze stron nie wniosła w tym zakresie zastrzeżeń.

Dowody z dokumentów urzędowych (tj. odpisu pełnego z KRS oraz wydruku z CEiIDG RP) stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.). Natomiast dowody z dokumentów prywatnych stanowiły dowody w zakresie wynikającym z art. 245 k.p.c., które nie wywoływały wątpliwości co do ich prawdziwości.

W ocenie Sądu na wiarę w całości zasługiwały zeznania świadków M. S. i Ł. R. (1), które były spójne, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniały, a ponadto były zgodne z dowodami z dokumentów, w tym z zamówieniami na zakup obuwia. Świadkowie ci potwierdzili, że pozwany składał zamówienia na dwustronnych drukach, na których drugich stronach znajdowały się wydrukowane Ogólne Warunki Sprzedaży. Potwierdzili też, że to Ł. R. (1) był przedstawicielem powoda współpracującym ze spółką Salon (...), której współnikiem był pozwany. Zeznali też, że obowiązek zapłaty należności faktoringowych obciążał kupującego, a jedynie w drodze wyjątku na początku współpracy to powodowa spółka zgodziła się na ponoszenia tych opłat. Potwierdzili też, że w ramach wzajemnych rozliczeń powodowa spółka przyznawała rabat w sytuacji gdy należności były w terminie płacone i wówczas wystawiała fakturę korygującą.

Odnosnie zeznań świadka T. B. to Sąd nie dał wiary zeznaniom tego świadka jedynie w części, mianowicie, że zawsze otrzymywali oni tylko jedną stronę zamówienia, a nie było drugiej strony z wydrukowanymi Ogólnymi Warunkami Sprzedaży oraz, że nie podpisywali dokumentu zobowiązującego do płacenia faktoringu. Zeznania świadka w tym zakresie były bowiem sprzeczne z zeznaniami świadków M. S. i Ł. R. (1) i nie zostały potwierdzone żadnym innym dowodem. Sąd nie dał też wiary zeznaniom świadka T. B., że zadłużenia wobec powoda wynosił około 40.000,00 zł; zeznania w tej części są bowiem sprzeczne z treścią opinii sądowej sporządzonej w sprawie przez biegłego sądowego A. Z.. W pozostałym zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka w szczególności co do prowadzenia spółki cywilnej Salon (...) oraz udzielanych przez powoda rabatów.

W ocenie Sądu dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości A. Z. zasługiwał w pełni na uznanie tego dowodu za miarodajny w sprawie. Biegły ten w sposób precyzyjny odpowiedział na postawione mu w tezie dowodowej pytania. Jego opinia zawiera cechy rzetelności, zupełności, stanowczości oraz klarowności. Należy też podkreślić, iż żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń do treści tej opinii i jej wniosków końcowych.

Przechodząc do rozważań prawnych w ocenie Sądu, w świetle poczynionych wyżej ustaleń faktycznych oraz oświadczeń i wniosków procesowych stron, powództwo o zapłatę w części zaskarżonej przez pozwanego co do kwoty 48.348,59 zł ostatecznie było uzasadnione w zakresie zasądzonej zaskarżonym nakazem zapłaty kwoty 27.709,23 zł.

Pozwany wnosząc zarzuty od nakazu zapłaty nie podniósł żadnych merytorycznych zarzutów przeciwko żądaniu pozwu potwierdzając jedynie zadłużenie spółki (...) na kwotę 85.341,39 zł wynikające z niezapłaconych faktur o numerach (...) oraz niezapłaconych not księgowych nr (...). Takie zarzuty podniósł dopiero w piśmie procesowym z dnia 9 lipca 2015 r. zarzucając powodowi nieprawidłowości z rozliczeniem płatności, w tym korekt ceny oraz zakwestionował naliczanie kosztów faktoringu. W ocenie Sądu powyższe zarzuty i dowody na ich potwierdzenie były spóźnione; Sąd jednakże odniósł się do nich, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

W ocenie Sądu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym dowodów z dokumentów, z zeznań świadków oraz z opinii sądowej, nie ma racji pozwany zarzucając, że nie wyrażał wraz ze współnikiem zgody na poniesienie tych kosztów. Ta dorozumiana zgoda kupującego na obciążenie go kosztami faktoringu wynika wprost z treści Ogólnych Warunków Sprzedaży stanowiących integralną część podpisywanych przez pozwanego zamówień na zakup obuwia. Wprawdzie z treści porozumień z dnia 28 maja 2010 i z dnia 18 lutego 2011 r. dotyczących warunków finansowania transakcji – faktoringu wynika, że koszty te obciążały powodową spółkę, jednakże uszło uwadze pozwanego, że te porozumienia dotyczyły zamówień realizowanych do końca marca 2011 r. i do końca sierpnia 2011 r. Tymczasem jak wynika z faktur faktoringowych nr (...) (k.52) i nr (...) (k.50) - obie z dnia 5 maja 2014 r. – dotyczyły one finansowania obuwia za rok 2012 i za rok 2013. Należy też wskazać w tym miejscu, że powyższe

zadłużenie spółki (...) z tytułu kosztów faktoringu potwierdziła, niezakwestionowana ani przez powoda, ani przez pozwanego, sporządzona w sprawie pisemna opinia sądowa biegłego sądowego z zakresu rachunkowości A. Z..

Co do zarzutu pozwanego nieprawidłowości z rozliczeniem płatności to zarzuty tego pozwanego nie udowodnił. Co więc zarzutów pozwanego nie potwierdziła w/w pisemna opinia sądowa, z treści której wynika, że łączna kwota zaległości spółki cywilnej pozwanego BuTik wynosiła 117.954,85 zł i składały się na nią niezapłacone faktury w kwocie 80.642,58 zł, niezapłacone faktury faktoringowe w kwocie 26.825,46 zł oraz niezapłacone noty odsetkowe w kwocie 10.486,81 zł. Jak wynika z powyższego, była więc to znacznie wyższa niż wskazywana przez pozwanego kwota zadłużenia w wysokości 85.342,39 zł.

Reasumując powyższe ustalenia i rozważania oraz mając na uwadze, iż powodowa spółka cofnęła pozew w części w zakresie zasądzonej nakazem zapłaty w zaskarżonej części w kwocie 17.039,36 zł ze zrzeczeniem się roszczenia w tej części należało uchylić zaskarżony nakaz zapłaty w powyższym zakresie i umorzyć postępowanie w tej części stosownie do art. 496 k.p.c. w związku z art. 355 § 1 k.p.c.

W ocenie Sądu należało również uchylić zaskarżony nakaz w zakresie zasądzonej kwoty 3.600,00 zł i w tej części powództwo oddalić stosownie do art. 496 k.p.c. Powodowa spółka nie wykazała bowiem, że w postępowaniu przedsądowym poniosła koszty w takiej wysokości (art. 6 k.c.).

W ocenie Sądu należało również uchylić w całości nakaz zapłaty w zakresie zasądzonych kosztów procesu, o których Sąd orzekł ponownie w niniejszej sprawie mając na uwadze, iż nakaz zapłaty został zaskarżony jedynie w części, a ponadto powód w części cofnął pozew, a w części powództwo było nieuzasadnione.

Przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie po wniesieniu przez pozwanego zarzutów od nakazu zapłaty była kwota 48.348,59 zł. W zakresie tej kwoty powodowa spółka cofnęła pozew i zrzekła się roszczenia co do kwoty 17.039,36 zł. a zatem pozostała różnica w kwocie 31.309,23 zł. Od tej kwoty należało odjąć kwotę 3.600,00 zł (jak już wyżej stwierdzono, powód nie wykazał aby poniósł koszty postępowania przedsądowego w powyższej kwocie). Zatem ostatecznie, w zakresie zaskarżonej zasądzonej nakazem zapłaty kwoty należy się powodowi kwota w łącznej wysokości 27.709,23 zł. Zaskarżony nakaz zapłaty należało zatem utrzymać w mocy w powyżej kwocie stosownie do art. 496 k.p.c.

Przechodząc do rozliczenia kosztów procesu podkreślić trzeba, iż nakaz zapłaty prawomocny w zakresie niezaskarżonej kwoty 85.341,39 zł oraz utrzymany w mocy w zakresie kwoty 27.709,23 zł to w sumie kwota 113.050,62 zł.

Należało zatem stosownie do art. 100 k.p.c. dokonać stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

Powód w pozwie domagał się zasądzenia kwoty 133.689,98 zł; zatem powód ostatecznie wygrał w części tj. w 84,56 % (według wyliczenia: 113.050,62 zł : 133.689,98 zł x 100%). W konsekwencji pozwany wygrał w 15,44 % (według wyliczenia: 100 % - 84,56 %).

Powód poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 5.289,00 zł, na którą złożyły się:

- uiszczona ¼ opłaty sądowej od pozwu w kwocie 1.672,00 zł,
- uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł,
- wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w wysokości minimalnej 3.600,00 zł przewidzianej w taksie adwokackiej.

Z kolei pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 1.814,00 zł stanowiącej ¾ opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty.

Mając zatem na uwadze w/w stosunek procentowy, powodowi należał się zwrot kosztów procesu w kwocie 4.472,38 zł (według wyliczenia: 5.289,00 zł x 84,56 %). Pozwanemu natomiast należał się zwrot kosztów procesu w kwocie 280,08 zł (według wyliczenia: 1.814,00 zł x 15,44 %).

Mając na uwadze zasady ekonomiki procesowej, należało ostatecznie zasądzić od pozwanego na rzecz powoda różnicę kosztów procesu w kwocie 4.192,30 zł (według wyliczenia: 4.472,38 zł – 280,08 zł).

Z.

1) (...),

2) (...),

3) (...):

- (...),

- (...),

4) (...),

5) (...),

6) (...).

T. (...)